Charles Darwin (12 lutego 1809 w Shrewsbury - 19 kwietnia 1882 w Downe)

Tego biologa z Shrewsbury
nie brały żadne bajery,
w stworzenie świata
według opata
wierzą wyłącznie frajery.

(ebs)

Charles Darwin - angielski przyrodnik, twórca teorii ewolucji, zgodnie z którą wszystkie gatunki pochodzą od wcześniejszych form, autor publikacji, w których przedstawił argumenty na poparcie swej tezy. Darwin uważał, że rozgałęziony schemat ewolucji wynika z procesu, który nazwał doborem naturalnym. Prawdziwość teorii ewolucji została zaakceptowana przez wielu naukowców przyrodników i dużą część społeczeństwa już za życia Darwina. W swojej zmodyfikowanej formie odkrycia naukowe Darwina są teorią unifikującą nauki o życiu i wyjaśniającą różnorodność biologiczną.

https://www.youtube.com/watch?v=XKnqj3YFXU8

Urodził się 12 lutego 1809 w w swoim domu rodzinnym *The Mount* w Shrewsbury w regionie West Midlands położonym nad rzeką Severn jako Charles Robert Darwin jako piąte z sześciorga dzieci lekarza i finansisty Roberta Darwina i Susannah Darwin z domu Wedgwood. Był wnukiem przyrodnika Erasmusa Darwina ze strony ojca i przemysłowca Josiah Wedgwooda ze strony matki.

Pod względem przekonań religijnych obie rodziny były w dużym stopniu unitarianistyczne, choć Wedgwoodowie należeli do kościoła anglikańskiego. Robert Darwin, pomimo swoich skrywanych poglądów wolnomyślicielskich, ochrzcił Charlesa w kościele anglikańskim. Wszystkie dzieci uczęszczały z matką do kaplicy unitariańskiej. W 1817 Darwin zaczął uczęszczać do szkoły prowadzonej przez kaznodzieję unitariańskiego. Ośmioletni wówczas chłopiec wykazywał zainteresowanie historią naturalną i kolekcjonowaniem. W lipcu tego samego roku zmarła jego matka. Od września 1818 dołączył do swojego brata Erasmusa i razem uczęszczali do pobliskiej szkoły anglikańskiej z internatem - Shrewsbury School.

Zainteresowania naukowe Darwina sprawiły, że porzucił on studia w dziedzinie medycyny, w której początkowo kształcił się na Uniwersytecie w Edynburgu, i przyłączył się do badań nad bezkręgowcami morskimi. Późniejsze studia na Uniwersytecie w Cambridge wzbudziły w nim fascynację naukami przyrodniczymi. W czasie pięcioletniej podróży na statku HMS Beagle rozwinął też swoją wiedzę geologiczną i zebrał materiały do badań geologicznych. Jego obserwacje i teorie potwierdzały uniformitarystyczne poglądy Charlesa Lyella, a publikacja dziennika z podróży spotkała się z żywym zainteresowaniem czytelników.

Zaintrygowany problemami geograficznego rozmieszczenia okazów dzikiej przyrody i skamieniałości, które zebrał podczas podróży, Darwin badał zmiany, jakim ulegały gatunki, i w 1838 stworzył teorię doboru naturalnego. Chociaż z wieloma przyrodnikami wymieniał poglądy na temat swoich teorii, dużo czasu poświęcał własnym badaniom, w których koncentrował się na geologii. Swoją teorię spisał w 1858, gdy Alfred Russel Wallace przesłał mu swoją pracę, w której przedstawił poglądy bardzo podobne do jego własnych. Skłoniło go to do szybkiego opublikowania z Wallacem wspólnej pracy dotyczącej ich teorii pt. "O skłonności gatunków do tworzenia odmian oraz o utrwalaniu się gatunków drogą doboru naturalnego" ("*On the Tendency of Species to form Varieties; and on the Perpetuation of Varieties and Species by Natural Means of Selection*").

W swej książce "O powstawaniu gatunków drogą doboru naturalnego" (1859) Darwin tłumaczył zróżnicowanie występujące w naturze ewolucyjnym dziedziczeniem modyfikacji. Natomiast w dziele "O pochodzeniu człowieka i doborze w odniesieniu do płci", której ciągiem dalszym była książka "O wyrażaniu emocji u człowieka i zwierząt", badał ewolucję człowieka i dobór płciowy. Szereg książek poświęcił też badaniom nad roślinami, a w swej ostatniej pracy badał dżdżownice i ich wpływ na glebę.

Zmarł w *Down House* 19 kwietnia 1882. Pragnął być pochowany na cmentarzu przy kościele St Mary's w Downe. Prośby przyjaciół sprawiły jednak, że William Spottiswoode, prezes Royal Society, wystarał się dla niego o pogrzeb państwowy i pochówek w Opactwie Westminsterskim, niedaleko miejsca ostatniego spoczynku Johna Herschela i Isaaca Newtona. W XIX wieku w Wielkiej Brytanii tylko pięć osób spoza rodziny królewskiej zostało uhonorowanych pogrzebem państwowym.

https://www.youtube.com/watch?v=ptV9sNezEvk

Darwina już za życia uważano za bohatera narodowego, który zmienił sposób myślenia o świecie. Naukowcy od tego czasu zaakceptowali rozumienie ewolucji jako dziedziczenie, w którym pewne cechy ulegają zmianom, choć za jego życia niewielu zgadzało się z Darwinem, że dobór naturalny jest głównym, choć nie jedynym sposobem modyfikacji. W ostatnich dwóch dekadach XIX i pierwszych dwóch dekadach XX wieku w biologii wprawdzie przejściowo odrzucano darwinowskie rozumienie ewolucji (był to okres tzw. "zaćmienia darwinizmu" - *the eclipse of Darwinism*) na rzecz alternatywnych teorii ewolucyjnych, poglądy te nie wytrzymały jednak próby czasu, a rozwój współczesnej syntezy ewolucyjnej z genetyką populacyjną i mendelowską genetyką od lat 30. do 50. XX w. przyniósł szeroki naukowy konsensus, że dobór naturalny, tak jak twierdził Darwin, rzeczywiście jest podstawowym mechanizmem ewolucji. Dalsze badania i debaty toczą się w ramach wytyczonych przez Darwina.

https://www.youtube.com/watch?v=n__R3CL-tGM

"*Dla każdego człowieka to przekleństwo dać się tak pochłonąć jakiemukolwiek przedmiotowi, jak mnie pochłania moja praca.*"